

1. Poveži utemeljitelje etologije z njihovimi ključnimi prispevki v raziskovanju vedenja živali! (5T)
2. Opredeli znanstvene vede, ki proučujejo vedenje živali in pojasni ključne poudarke v raziskavah in tipična vprašanja na katere skušajo odgovoriti! (5T)
3. Na primeru vedenja določene vrste opredeli ultimativna in proksimativna etološka raziskovalna vprašanja! (5T)
4. Pojasni vloga specializacije čutil pri zaznavi dražljajev iz okolja! (5T)
5. Kako je tekom evolucije prišlo do razvoja živčnih celic? (5T)
6. Kako so ugotavljali analogijo v zgradbi centralnega živčnega sistema v različnih živalskih skupinah? (5T)
7. Za kakšne raziskave je uporabna (n.p.) *Aplysia*? (5T)
8. Skiciraj s pogledom s sprednje strani možgane kobilice! (5T)
9. Komentiraj povezavo nabora vedenj z velikostjo možgan! (5T)
10. Naštej štiri hormone adenohipofize in opredeli funkcijo! (5T)
11. Opiši glavni celični mehanizem regulacije s strani steroidnih hormonov! (5T)
12. Kaj je JAK protein v membranskem receptorju za hormone? (5T)
13. Opiši značilnosti strukture juvenilnega hormona (JHIII) žuželk ! (5T)
14. Podaj 3 genetska orodja za ultimativna vprašanja! (5T)
15. Podaj 3 genetska orodja za proksimativna vprašanja! (5T)
16. Kaj je QTL analiza in na kakšna vprašanja lahko da odgovor v raziskovanju vedenja živali? (5T)
17. S katero molekularno genetsko tehniko preučujejo specifičen razvoj čebeljih možgan? Pojasni osnovne postopke izvedbe tehnike! (5T)
18. Katere lastnosti gradnje gnezd so primerjali s filogenetskim drevesom hudournikov? (5T)
19. Katera vrsta siničke se je pokazal kot bolj prilagodljiva v navzkrižni reji (tudi latinsko ime)? (3T)
20. Nariši shemo in opiši zgradbo nagonskega centra! (5T)
21. Nariši shemo in razloži Lorenzov model motivacije! (5T)
22. Kakšna je povezava med osrednjim vzburjenim stanjem in akcijsko specifično energijo nagonskega centra? (5T)

23. Kako vpliva poraščenost z vodnimi rastlinami v okolici gnezda na dvorjenje rečnega zeta? (3T)
24. Pri katerih živalih smo pogledali vlogo učenja pri izvedbi sestavljenega ustaljenega vzorca vedenja? (3T)
25. Kateri fiziološki sistem ima ključno vlogo v procesu izlevitve žuželčje ličinke in bube? (3T)
26. Opiši sestavljen vzorec medsebojnega obiranja pri medonosni čebeli ali podaj podoben opis kakega drugega ustaljenega vzorca vedenja, ki ga nismo obravnavali na predavanjih! (5T)
27. Razloži nastanek konflikta preko motivacijskih stanj! (5T)
28. Kaj nam povedo telesne drže živali? (3T)
29. Kakšna je dolžina prostotekočega ritma pri dnevnih in kakšna pri nočnih živali glede na 24 urni dan? (3T)
30. Kje je glavno področje cirkadianega ritma pri vretenčarjih? (3T)
31. Opiši vlogo ekspresije genov regulacijskih genov za delovanje ritmov in navedi vsaj dve kratici regulacijskih peptidov! (5T)
32. Koncentracija katere snovi, ki je ključna za regulacijo dnevnega ritma, se poveča v krvnem obtoku ob nastopu noči? Podaj osnovne biokemijske značilnosti snovi! (3T)
33. Podaj zaporedje izločanja hormonov in pojava vedenj pri razmnoževanju turške grlice ! (5T)
 2. Naštej tri vrste ptičev z različnim izločanjem ptičjega mleka glede na spol (navedi tudi spol, ki izloča "mleko")! (3T)
 3. Subfornikalni organ ima nevrone občutljive na angiotensin II. S katerim motivacijskim stanjem lahko navežemo to funkcijo in kaj ima s tem anatomsko lega? (3T)
 4. Leptin ima tarčno mesto v premamilarnem jedru. Stičišče katerih dveh motivacijskih stanj bi to lahko pomenilo in kakšno vlogo bi lahko imel leptin ? (3T)
 5. Kakšni so molekularni in fiziološki mehanizmi občutljivosti na napeve pri čričkih (primer delovanja JHIII)? (5T)
 6. Katera dva proteina sta ključna za regulacijo nivoja juvenilnega hormona v hemolimfi žuželk? (3T)
34. Primerjaj habituacijo in senzitivizacijo! (5T)
35. Kakšen je lahko pogojni dražljaj pri pogojevanju? (3T)
36. Ali lahko razlikujemo med operantnem in instrumentalnem učenjem? (3T)
37. Kaj pomeni "AHA" izkušnja in kdaj jo lahko pričakujemo? (3T)
38. Kaj so pogoji, da lahko pride do uvida pri reševanju problemov? (3T)
39. Podaj primer vloge učenja pri izvajanju ustaljenega vzorca vedenja v okviru Tinbergnevega koncepta nagonskega centra! (5T)
40. Kakšno obliko učenja lahko že povezujemo s preprosto obliko razmišljanja? (3T)

41. Kateri pojav pri instrumentalnem ali operantnem učenju lahko navežemo na pojav zavedanja pri živali? (3T)
42. Opiši razliko med samozavedanjem in zavedanjem? (5T)
43. Kako lahko razumemo čustva kot nadgradnjo osrednjega vzbujenega stanja nagonskega centra? (5T)
44. Poskušajte razmejiti osebnost od svojskosti! (5T)
45. Podaj dva splošna modela za sporazumevanje! (3T)
46. V čem je smisel formalizacije zapisa sporazumevanja? (3T)
47. Kako lahko vpliva medij na prenos signala? (5T)
48. Že pri enoceličnih organizmih srečamo sporazumevanje. Kakšne vrste signalov so najbolj pogosti? (3T)
49. Templin je feromon aplizije. S katerim medceličnim sporazumevanjem je najbolj podoben (Navedi izpisano ime tipa snovi!)? (5T)
50. Gibanje substrata, bodisi trde podlage ali zraka omogoča sporazumevanje preko mehanosenzoričnih poti. Kakšne so možnosti za kodiranje tovrstnih signalov. Podaj kak znan primer! (5T)
51. Zakaj je lahko opisovanje razlik v signalu orodje za iskanje evolucijskih povezav med vrstami? Poveži z razlago ustaljenih vzorcev vedenja! (5T)
52. Sporazumevanje je lahko enosmerno ali dvosmerno. Poveži pogostost teh dveh oblik s pojavom učenja in družbenosti! (5T)
53. Pestrost česa testiramo pri preučevanju uspešnosti sporazumevanja? (3T)
54. Teorija iger se uporablja tudi za pojasnjevanje različnih odgovorov na enak signal. S čim bi lahko povezali različne odgovore pri nezavednih bitjih v okviru koncepta nagonskega centra in s čim pri zavednih vrstah? (5T)
55. Kaj je razlika med kinezo in taksijo? (3T)
56. Kakšna je razlika med orto- in klinoknezo? (3T)
57. Na primeru ribe usnače (von Holst 1936) razloži pojem telotaksije glede na tropotaksijo! (3T)
58. Kakšen primer taksije je pri osi grebači ob vračanju v gnezdo? (3T)
59. Katera sta dva ključna elementa navigacije? (3T)
60. Kateri senzorični vhod je ključen za prepoznavo domače reke pri vračanju lososov na drstenje? (3T)
61. Katero lastnost neba zaznavajo čebele in jo uporabijo za notranji kompas? (3T)
62. Paša je je 200m JV od panja, ura je 14 popoldan v mesecu aprilu. Nariši usmerjenost plesa v panju, v svojo pomoč lahko tudi pašno situacijo! (5T)
63. V kateri kulturi so uporabljali naravne kristalne plošče, ki so polarizirale svetlobo, za navigacijo po morju (dodaj pojasnilo)? (3T)

64. Navedi primeri živali za sledeče oblike migracij: a) osvajanje teritorija, b) selitev za viri hrane, c) sezonska migracija na drstišča! (5T)
65. Kakšen tip mlak uporabljajo običajno žabe kot cilj migracije pomladi in kaj je najverjetnejši razlog? (5T)
66. Katere so 3 glavne selitvene smeri belih štokelj? (3T)
67. Opredeli razliko med pašo in lovom glede na orientacijsko fazo vedenja! (5T)
68. Navedi dva primera, ki se pri lovu razlikujeta glede prisotnosti iskanja in čakanja na hrano! (5T)
69. Kakšna vedenja so potrebna, da se vzpostavijo prehranjevalni teritoriji? (5T)
70. Do kakšnih pojavov pri prehranjevanju pride ob sezonskem pojavljanju večjih količin hrane? (3T)
71. Opredeli proksimativne dejavniki za delovanje strategije osrednjega mesta glede izkoriščanja paše! (5T)
72. Navedi dva primera za skupinski lov ali pašo in pojasni prednost takega vedenja glede na samostojno pašo/lov (5T)
73. Kaj so ključne prednosti uporabe učenja in zavesti za pašo ali lov? (5T)
74. Kaj pomeni pasivna oblika vedenja in kakšen vedenjski akt je ključen za njeno uspešnost (primeri pri metuljih)? (3T)
75. Katere tri načine smo opisali za prikrivanje pred predatorji? (3T)
76. Kakšen način prikrivanja ima gosenica kapusovega belina in kaj se bi moralo z njo zgoditi na njivi zelja, da bi jo hitro opazil ptič? (3T)
77. Za kakšno prikrivanje gre pri gadu in modrasu? (3T)
78. Nekateri stenice in gosenice imajo črte ali oznake izrazitih kontrastnih barv. Kakšno vlogo igrajo te barve in vzorci in kako se to nadgradi pri nekaterih gosenicah (n.p. *Papilio troilus*, S. Amerika) (5T)
79. Kakšna vedenja so razvita pri socialnih živali za varovanje pred predatorji? (3T)
80. Primer česa so muhe trepetavke v primerjavi z osami? (3T)
81. Kaj je poleg prisotnosti bodic ključno, da odigrajo svojo vlogo (na primer pri ježu)? (3T)
82. Podaj dva primera obrambe s strupom in opiši vedenjski vzorec za vsak primer posebej! (5T)
83. Kakšna vedenja so pogosta pri ptičih za odvrčanje predatorjev od gnezd z mladiči? (3T)
84. Pojasni pojav različnih spolov in različnih gamet (ultimativna razlaga)! (5T)
85. Kakšno vlogo ima kemično sporazumevanje gamet za evolucijo anizogamije? (5T)

86. Navedi izraz za pojavljanje razvoja obeh spolov pri istem osebku (a) in posebej izraza za najprej razviti moški spol (b) in najprej razviti ženski spol (c) (3T)
87. Podaj primerjavo med stabilnostjo okoljskih razmer in pojavom spolnega razmnoževanja! (5T)
88. Podaj primera za spolni izbor med spoloma in za izbor znotraj spola! (3T)
89. Primer česa naj bi bilo veliko rogovje jelena in velike paritvene kleščice pri strigi? (3T)
90. Kaj predstavljajo sekundarni spolni znaki pri izvedbi vedenja izbire partnerja? (3T)
91. Navedi tri osnovne paritvene načine in podaj kratko definicijo! (5T)
92. V kakšni obliki parjenja se pojavljajo črede mladih samcev in podaj en primer! (3T)
93. Na podlagi česa trdijo, da surikati učijo mladiče lova škorpionov? (5T)
94. Podaj dva primera gradnje gnezd in opiši glavne značilnosti teh gnezd in način gradnje! (5T)
95. Na kratko pojasni regulacijo mikroklimе v termitnjakih! (5T)
96. Na kratko podaj različne stopnje starševskega vložka pri skrbi za potomstvo! (5T)
97. Kakšna oblika učenja je povezana z vodenjem mladičev? (3T)
98. Kakšen primer starševstva je pri morskem konjičku? (3T)
99. Katero je najobičajnejšo nasprotovanje vedenj pri oskrbi ptičjih goličev? (3T)
100. Kakšne vrste agresivnosti so povezane s starševstvom? (3T)
101. Kdo je utemeljitelj sociobiologije in s katero živalsko skupino je največ raziskoval? (3T)
102. Navedi avtorja monografija o mravljah (ameriški in nemški raziskovalec)! (3T)
103. Navedi ključne raziskovalne poudarke Deborah Gordon! (5T)
104. Navedi tri teze Wilsona o nastanku človeške družbe! (5T)
105. Navedi in na kratko pojasni 3 mehanizme družbenosti! (5T)
106. Navedi 4 vrhove evolucije družbenosti in podaj tipične primere! (5T)
107. Podaj 3 varstvene probleme s kratkim opisom, ko moramo upoštevati tudi vedenje živali! (5T)
108. Na kakšen problem so naleteli pri ponovni naselitvi kalifornijskega kondorja in kako so rešili problem? (5T)
109. Kako je povezana težavnost varovanja vrst z značilnostmi habitata za vrsto in njenim razmnoževanje? (5T)
110. Kako vpliva v človeško urejeni krajini podeželja raba materialov in gradbenih tehnik na obstoj vrst? Podaj 3 primere! (5T)

111. **Primer Ameriškega bizona bi lahko rekli, da je zgodba o uspehu ohranitve vrste. Pojasni! (5T)**
112. **Kateri ključni lastnosti vedenja divjega goloba je bila usodna, da vrste niso uspeli obvarovati pred izumrtjem? (3T)**
113. **Kakšen varstveni problem smo opisali za otok Guam? (3T)**
114. **Družbeni konflikt rabe prostora in varstvo narave, primer gorskega kolesarstva: opredeli problem, podaj svojo kratko tezo! (5T)**
115. **Šakal je našel svoj življenjski prostor tudi v Sloveniji. Katere vedenjske značilnosti mu omogočajo naselitev v bližini urbanih območij? (3T)**
116. **Opredeli dobrobit živali! (5T)**
117. **Kaj morate pridobiti in urediti, da lahko gojite prostoživeče živali v ujetništvu? (3T)**
118. **Katera državna agencija ureja in vodi varstvo prostoživečih živali (polno ime in kratica)? (3T)**
119. **Kakšne informacije dobite na portalu REZA? (3T)**
120. **Kakšna organizacija je CITES? (3T)**
121. **Kako si predstavljate vlogo etologa pri varovanju živali? (5T)**